

دریچه‌ای بر
یادگیری مشارکتی
(بازارح‌الگوی همیار دبیر)

نویسندگان:
اسماعیل رحمانی
محمد ظاهری شه‌ماروندی

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه: رحمانی، اسماعیل، ۱۳۶۲ -

عنوان و نام پدیدآور: دریچه‌ای بر یادگیری مشارکتی (با طرح الگوی همیار دبیر) / نویسنده اسماعیل رحمانی، محمد ظاهری شهماروندی.

مشخصات نشر: اهواز: پژوهندگان راه دانش، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۲۰۵ ص.

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: کار گروهی در آموزش و پرورش

موضوع: یادگیری

شناخته افزوده: ظاهری شهماروندی، محمد، ۱۳۶۲ -

رده بندی دیویی: ۳۷۱/۳۹۵

شماره کتابشناسی ملی: ۴۲۷۲۰۷۸

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۵-۰۷۹-۰ ریا ۱۴۰۰۰۰

یادداشت: کتابنامه: ۱۸۹ - ۲۰۰.

موضوع: Group work in education

Learning: موضوع

رده بندی کنگره: ۱۳۹۵ د ۳ ر / LB ۱۰۳۲

انشارات پژوهندگان راه دانش

ناشر: پژوهندگان راه دانش

شماره نشر: ۱۰۷۹

نام کتاب: دریچه‌ای بر یادگیری مشارکتی (با طرح الگوی همیار دبیر)

نویسندگان: اسماعیل رحمانی، محمد ظاهری شهماروندی

تیراژ: ۱۰۰۰

نوبت چاپ: اول

چاپ: تورنگ

حروفچینی و صفحه آرائی: گرافیک جوانه

چاپ اول: ۱۳۹۵

سایز: رقعی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۴۵-۰۷۹-۰

قیمت: ۱۴۰۰۰ تومان

www.ketab.ir/pajo

۰۹۱۳۸۸۸۴۹۶۹ - ۶۶۱۳۰۵۵۴

۰۹۱۶۱۱۸۵۱۱۸ - ۳۲۲۰۲۸۰۲ - ۳۲۲۱۹۳۰۲

تهران: خیابان آذر شمالی، ساختمان بعثت، طبقه سوم

اهواز: خیابان نادری شرقی، نبش خیابان کرمی خراط

فهرست

۱۱	مقدمه مولف
	فصل اول: رویکردهای یاددهی - یادگیری و تشریح و تبیین
۱۵	یادگیری مشارکتی
۱۷	۱- رویکرد انتقالی
۱۷	۲- رویکرد اکتشافی
۱۸	۳- رویکرد فرآیندی
۱۸	۴- رویکرد تعاملی (مشارکتی)
۱۹	الگوی عمومی تدریس
۲۳	مفهوم ساخت گرایی در آموزش
۲۴	انواع ساخت گرایی
۲۵	۱- ساخت گرایی شخصی و رادیکال
۲۷	۲- ساخت گرایی اجتماعی
۲۹	اهمیت و ضرورت آموزش به شیوه گروهی

۳۱	تمایز میان یادگیری مشارکتی و فعالیت‌های گروهی
	مقایسه یادگیری فعال و مبتنی بر همیاری با یادگیری سنتی و انفرادی و
۴۱	رقابتی
۴۴	عناصر اصلی رویکرد یادگیری مشارکتی
۴۴	۱. وابستگی متقابل مثبت
۴۵	۲. مسئولیت (پاسخگویی) شخصی
۴۵	۳. تعاملاً رودررو
۴۶	۴. مهارت‌های اجتماعی و کار با گروه‌های کوچک
۴۶	۵. پردازش گروهی
۴۷	مدل‌های یادگیری مشارکتی
۴۸	آموختن باهم
۴۸	پژوهش گروهی
۴۹	تقسیم موضوع به بخش‌های مختلف
۵۱	گروه‌های پیشرفت تیمی دانش آموزان
۵۲	رقابت و مسابقه تیمی
۵۵	مراحل سازماندهی یادگیری مشارکتی
۶۰	ترکیب اعضای گروه مشارکتی
۶۸	انواع گروه در فرآیند یاددهی- یادگیری
۷۴	نقش معلم در فرآیند اجرای یادگیری مشارکتی
۸۱	فصل دوم: خودارزیابی (بخشی از الگوی همیار دبیر)

- خودارزیابی (بخشی از الگوی همیار دبیر) ۸۳
- فصل سوم: پیشرفت تحصیلی در سطوح پایین و بالا ۸۹
- پیشرفت تحصیلی در سطوح پایین و بالا- انگیزش خود ۹۱
- سطوح یادگیری در حیطه شناختی در طبقه‌بندی بلوم ۹۲
۱. دانش ۹۳
۲. فهمیدن ۹۴
۳. به کار بستن ۹۵
۴. تحلیل ۹۵
۵. ترکیب ۹۶
۶. ارزشیابی و قضاوت ۹۷
- بازنگری طبقه‌بندی بلوم در حیطه شناختی ۹۸
- فرآشناخت ۹۸
- انگیزش ۹۹
- نقش انگیزش در یادگیری ۱۰۲
- هشت نظریه‌ی انگیزش در آموزش و پرورش ۱۰۸
- الف) نیاز پیشرفت در یادگیری ۱۱۴
- ب) خودکارآمدی یا خودتوانمندی در یادگیری ۱۱۴
- ج) انگیزش درونی ۱۱۵
- مدل انگیزش عمومی پیتربیچ ۱۱۷
- دانش خود در طبقه‌بندی کراتول و اندرسون ۱۱۸

۱۱۹.....	اجزاء و مؤلفہ های انگیزش خود.....
۱۲۰.....	باورهای خودکارآمدی.....
۱۲۴.....	اثرات خودکارآمدی بر کارکردهای روان شناختی.....
۱۳۱.....	راہبردهای ایجاد و تغییر نظام باور خودکارآمدی.....
۱۳۲.....	تجربہ های موفق.....
۱۳۳.....	تجربہ های جانشینی.....
۱۳۴.....	ترغیب های کلامی یا اجتماعی.....
۱۳۵.....	تلاش های علمی و فیزیولوژیک.....
۱۳۶.....	باورهای خودکارآمدی: تکلیف یا اهداف پیشرفت.....
۱۳۷.....	باورهای ارزش و عزت.....
۱۳۹.....	فصل چهارم: تحقیقات انجام شده در حیطه ی یادگیری مشارکتی.....
۱۴۱.....	تحقیقات انجام شده خارج از ایران.....
۱۵۲.....	تحقیقات انجام شده در ایران.....
۱۵۷.....	تحقیقات انجام شده در حیطه ی خودکارآمدی.....
۱۶۳.....	تحقیقات انجام شده در حیطه ی باورهای انگیزشی.....
۱۶۷.....	جمع بندی.....
۱۷۱.....	فصل پنجم: الگوی مشارکتی همیار دبیر.....
۱۷۳.....	الگوی مشارکتی همیار دبیر.....
۱۷۴.....	مراحل اجرای روش مشارکتی همیار دبیر.....
۱۷۸.....	نمایش شکلی الگوی جیگساو.....

فصل ششم: اثربخشی الگوی مشارکتی همیار دبیر ۱۸۱

اثربخشی الگوی مشارکتی همیار دبیر ۱۸۳

منابع و مآخذ ۱۸۹

منابع فارسی ۱۹۱

منابع غیر فارسی ۲۰۰

www.ketab.ir

مقدمه مولف

یادگیری مشارکتی دانش آموزان را به کار با هم و می دارد تا اهداف یادگیری اشتراکی را به انجام رسانند. هنگامی که کودکان شایستگی می کنند آنها یاد می گیرند به آنچه دیگران می گویند گوش دهند، به یکدیگر کمک کنند و از دیگران کمک بگیرند، در نظرات شرکت کنند اختلافات را روشن کنند و ادراکات جدید را سازمان دهی کنند. یادگیری مشارکتی حس باهم کار کردن است که انسجام گروهی را بالا می برد. گروه کمک می کند تا هویتش را به عنوان واحدی که اهداف مشترک برای دستیابی دارد توسعه دهد. از دید اجتماعی - فرهنگی زمینه‌ی گروهی دانش آموزان را قادر می سازد تا با دیگران تعامل برقرار کند. در دوره‌ی موضوعات به روشی تفکر کنند که پیش از این هرگز ملاحظه نمی شده‌اند. بر اثر این کار، اطلاعات و نظرات رد و بدل شده تغییر شکل می دهند و مناسب می شوند به گونه‌ای که آنها بخشی از شیوه‌های - دانش - دانستن و انجام دادن یا تولید دانش می شوند. با وارد شدن در تعاملات متقابل با دیگران، کودکان یاد می گیرند به طور متفاوتی زبان را به کار گیرند تا تجربیات تازه و واقعیت‌های جدید را بیان

کنند و بر اثر این، آنها یاد می‌گیرند تا کارکردهای جدیدی برای زبان در تفکر کردن و احساس کردن جستجو کنند. تعاملاتی که صورت می‌گیرد چندسویه هستند مانند؛ پاسخ دادن دانش‌آموزان به درخواست‌های صریح و ضمنی برای کمک و چارچوب‌دهی پاسخ‌هایشان برای تسهیل ادراک و یادگیری در دیگران.

روش تدریس مشارکتی همیار تلفیقی از روش سنتی مکتب خانگی و روش مشارکتی جیگساو است که با نوآوری‌هایی در آن برای آریز برآید شد و مورد تحقیق قرار گرفت. در این الگو، همیاری بین سه مؤزن برای یادگیری اهمیت زیادی دارد. این روش دو جنبه‌ی درون مدرسه‌ای و برون مدرسه‌ای دارد. در جنبه‌ی درون مدرسه، معلمان این تدریس موضوع از روش تدریس جیگساو و در جنبه‌ی برون مدرسه‌ای از روش سنتی مکتب خانگی بهره می‌جوید. در این بخش قوی‌ترین دانش‌آموزان با توجه به پیشینه‌ی تحصیلی از سوی معلم انتخاب و توسط مدیر حکم همکاری و حقوق (از منابع مالی مدرسه صادر و به آنها ابلاغ می‌شود. دانش‌آموزان بر اساس عملکرد و نمرات قابل‌شان و شناخت کلی معلم به سه دسته ضعیف، متوسط، و قوی دسته‌بندی می‌شوند. سپس به گروه‌های ۳ نفره تقسیم می‌شوند که در هر گروه، از هر سه دسته دانش‌آموزان گنجانده شد. در مرحله

بعد به منظور تقویت روابط، از گروه‌ها خواسته می‌شود برای خود نام و علامت گروهی مناسبی را انتخاب کنند. سپس به هر گروه، یک راهنمای فعالیت‌های گروهی داده می‌شود.

این کتاب در شش فصل سعی دارد تا ضمن گشودن پنجره‌ای رو به یادگیری مشارکتی راهنمایی عملی برای کاربرست روش هم‌اندیش در کلاس درس باشد.

اسماعیل رحمانی - محمد ظاهری شه‌ماروندی